

2019/1 | ไตรมาสที่ 1 ปี 2562

THAILAND TOURISM CONFIDENCE INDEX

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ การท่องเที่ยวในประเทศไทย

TOURISM SITUATION AND FORECAST
OF TOURISTS' BEHAVIOR
AND CONFIDENCE INDEX
OF THAILAND'S TOURISM INDUSTRY

โครงการการรายงานและพยากรณ์
สถานการณ์พฤติกรรมนักท่องเที่ยว
และความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการ
ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทย

โครงการนี้เป็นความร่วมมือระหว่างการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)
สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สทท.) และคณะเศรษฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อคาดการณ์ และสะท้อนถึง
สถานการณ์ท่องเที่ยวที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต (รายไตรมาส) และเผยแพร่
ให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้ เพื่อที่จะได้เตรียมพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลง
ที่จะเกิดขึ้นได้ โดยการศึกษาแบ่งออกเป็น 6 ส่วนได้แก่ • ภาพรวมสถานการณ์
ทั่วไป • ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวธุรกิจการท่องเที่ยว •
ความคิดเห็นนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ • การท่องเที่ยว
ช่วงเทศกาล • การคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ • ข้อเสนอแนะ

การอ่านค่าดัชนี — ดัชนีความเชื่อมั่นมีค่าอยู่ระหว่าง 0 — 200 โดย

- ค่าดัชนีสูงกว่า 100 หมายความว่าสถานการณ์ดีกว่าระดับปกติ
- ค่าดัชนีเท่ากับ 100 หมายความว่าสถานการณ์เท่ากับระดับปกติ
- ค่าดัชนีต่ำกว่า 100 หมายความว่าสถานการณ์แย่กว่าระดับปกติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University
Pillar of the Kingdom

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ ธุรกิจท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 1/2562 เท่ากับ 98 อยู่ในระดับ ใกล้เคียงปกติ

ดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์ ในไตรมาสที่ 2/2562 เท่ากับ 100 อยู่ในระดับปกติ ใกล้เคียงกับ การคาดการณ์ในไตรมาสก่อน

ไตรมาส 2/2562 คาดว่าจะมี นักท่องเที่ยวต่างชาติ 9.28 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.62 จากปีก่อน

- ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 1/2562 อยู่ที่ 98 ซึ่งเป็นระดับใกล้เคียงปกติ และใกล้เคียงกับที่คาดการณ์ไว้จากไตรมาสก่อน (100) สะท้อนสถานการณ์ท่องเที่ยวที่ค่อนข้างทรงตัว
- สถานการณ์ท่องเที่ยวที่ทรงตัวทำให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังคงเป้าหมายผลประกอบการในไตรมาสหน้า และยังไม่ปรับแผนการลงทุนมากนัก โดยเน้นไปทางการปรับกลยุทธ์การตลาดและช่องทางประชาสัมพันธ์ไปทาง social network มากขึ้น
- แม้ผู้ประกอบการจะระบุว่าไม่ได้รับผลกระทบเท่าใดนักจากสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก แต่นักท่องเที่ยวไทยส่วนหนึ่งระบุว่าอาจลดการท่องเที่ยวลงหรือเปลี่ยนไปท่องเที่ยวต่างประเทศแทน (ร้อยละ 45) และผู้ที่มีแผนไปท่องเที่ยวในพื้นที่ที่กำลังมีปัญหาฝุ่นควัน อาจตัดสินใจยกเลิกการท่องเที่ยว (ร้อยละ 24) หรือเปลี่ยนไปท่องเที่ยวพื้นที่อื่นแทน (ร้อยละ 16)
- ในไตรมาสที่ 2/2562 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติ 9.28 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.62 จากปี 2561 และในปี 2562 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติรวม 40.64 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.17 จากปี 2561 และมีรายได้จากนักท่องเที่ยว 2.2 ล้านล้านบาท

1 ภาพรวมสถานการณ์ทั่วไป

เศรษฐกิจโลกชะลอตัว จากความไม่แน่นอนของนโยบายการค้าของสหรัฐฯ และเงินรวมถึงการออกจาก EU ของอังกฤษทำให้ธุรกิจชะลอการลงทุน รวมถึงเงินทุนเคลื่อนย้ายมีความผันผวนสูง

เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มชะลอตัว โดยในไตรมาส 4/2561 ขยายตัวร้อยละ 3.7 และทำให้ทั้งปี 2561 ขยายตัวร้อยละ 4.1 โดยการส่งออกสินค้าชะลอตัวจากผลของมาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ ส่งผลให้การค้าโลกชะลอตัว ขณะที่การลงทุนและการใช้จ่ายภาครัฐยังมีความไม่แน่นอนสูง คาดว่าจะมีความชัดเจนมากขึ้นภายหลังการเลือกตั้งในช่วงไตรมาสแรกของปี 2562

อัตราแลกเปลี่ยนมีแนวโน้มแข็งค่าต่อเนื่อง โดยล่าสุดวันที่ 8 มีนาคม อยู่ที่ 31.73 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ปรับแข็งค่าขึ้นจากปลายปี 2561

อัตราเงินเฟ้อทรงตัวอยู่ในระดับต่ำ โดยล่าสุดในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปอยู่ที่ร้อยละ 0.7

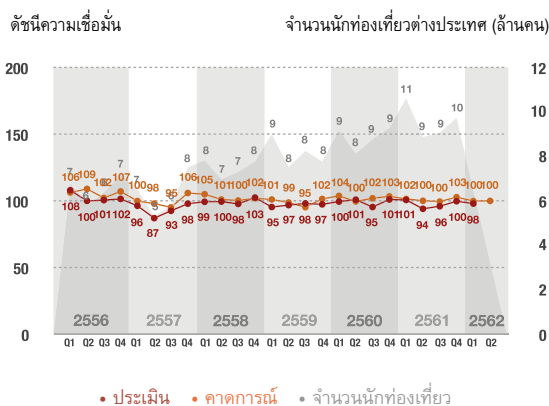
สถานการณ์ฝุ่นละอองยังคงรุนแรงในบางพื้นที่ ในช่วงต้นเดือนมีนาคม 62 แม้ระดับฝุ่นละอองขนาดเล็กในกรุงเทพฯ จะลดลงสู่ระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ แต่ยังมีปัญหาในอีกหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในภาคเหนือที่มีปัญหาไฟป่าในหลายจุด

2 ผลการสำรวจความเชื่อมั่น

ของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทย

การสำรวจความคิดเห็นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจำนวน 600 ราย พบว่า **ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 1/2562 อยู่ที่ 98** ซึ่งเป็นระดับใกล้เคียงปกติ และใกล้เคียงกับที่คาดการณ์ไว้จากไตรมาสก่อน (100) สะท้อนสถานการณ์ท่องเที่ยวที่ค่อนข้างทรงตัว

ภาพที่ 1 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวประเทศไทย ปี 2553-2562

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการมีความกังวลและประเมินสถานการณ์ต่ำกว่าปกติมาจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็น การแข่งขันที่รุนแรงในอุตสาหกรรม (ร้อยละ 18) หรือภาวะเศรษฐกิจไทยที่ยังซบเซาทำให้กำลังซื้อลดลง (ร้อยละ 16) นอกจากนี้ยังมีความกังวลของผู้ประกอบการในเรื่องของธุรกิจท่องเที่ยวที่ไม่มีใบอนุญาตและทักษะด้านต่างๆ ของแรงงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านภาษา

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการบางส่วนประเมินสถานการณ์ท่องเที่ยวดีขึ้นบ้างในไตรมาสนี้จากการเดินทางที่สะดวกและง่ายขึ้น รวมถึงการขยายตัวของสายการบินต้นทุนต่ำช่วยสนับสนุนภาคการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การส่งเสริมการท่องเที่ยวและกิจกรรมใหม่ๆ ที่น่าสนใจจาก ททท. ก็มีส่วนกระตุ้นภาคการท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน

ดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์ไตรมาสที่ 2/2562 เท่ากับ 100 เป็นการคาดการณ์ในระดับปกติ และใกล้เคียงกับไตรมาสก่อน โดยมีปัจจัยส่งเสริมภาคการท่องเที่ยวจากด้านการเดินทางที่สะดวกรวดเร็วขึ้น ส่วนปัจจัยที่ผู้ประกอบการยังมีความกังวลในไตรมาสนี้ ได้แก่ ปัญหามลพิษที่อาจส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของคนไทย การเป็นช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว และการแข่งขันในธุรกิจท่องเที่ยวที่ยังรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สถานการณ์ท่องเที่ยวที่ทรงตัวทำให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังคงเป้าหมายผลประกอบการในไตรมาสนี้ และยังไม่ปรับแผนการลงทุนมากนัก โดยเน้นไปทางการปรับกลยุทธ์การตลาดและช่องทางประชาสัมพันธ์ไปทาง social network มากขึ้น ทั้งนี้ ในไตรมาสนี้ธุรกิจจะปรับเพิ่มราคา (ร้อยละ 40) ซึ่งคาดว่าจะเป็นการปรับราคาห้องพักและสินค้าต่างๆ ในช่วงเทศกาล รวมถึงการปรับราคาค่าโดยสารให้สอดคล้องกับต้นทุนราคาน้ำมันที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็กที่รุนแรงขึ้นในช่วงต้นปี 2562 ไม่ได้มีผลต่อสถานการณ์ท่องเที่ยวในระยะสั้นมากนัก โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่ระบุว่าไม่ได้รับผลกระทบใดๆ (ร้อยละ 51) ทั้งนี้ ผู้ประกอบการบางส่วนมีการปรับตัวด้วยการลงทุนระบบกรองอากาศเพิ่มเติม (ร้อยละ 16) และประชาสัมพันธ์ให้พนักงานและนักท่องเที่ยวมีการป้องกันตนเอง ในระยะยาวผู้ประกอบการเห็นว่าภาครัฐควรมีมาตรการในการแก้ไขสถานการณ์ฝุ่นละอองอย่างจริงจังเพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ทั้งในด้านของการควบคุมปริมาณการก่อสร้างในแต่ละพื้นที่ (ร้อยละ 16) และการลดฝุ่นควันจากท้องถนนด้วยการจำกัดการใช้งานยานพาหนะที่มีอายุการใช้งานมากและเร่งพัฒนาระบบขนส่งมวลชน (ร้อยละ 16)

เมื่อถามถึงการเลือกตั้งที่จะเกิดขึ้นในวันที่ 24 มีนาคมนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวส่วนใหญ่คาดว่าจะไม่ได้มีผลต่อสถานการณ์ท่องเที่ยวของตนเอง (ร้อยละ 53) ทั้งนี้ ผู้ประกอบการให้ความเห็นว่ารัฐบาลใหม่ ควรมีมาตรการสนับสนุนภาคการท่องเที่ยวผ่านมาตรการทางภาษีที่เหมาะสม ทั้งมาตรการทางภาษีในการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนในระบบที่ถูกกฎหมาย (ร้อยละ 16) รวมถึงการลดหย่อนภาษีเพื่อส่งเสริมให้คนไทยเที่ยวเมืองไทย (ร้อยละ 14)

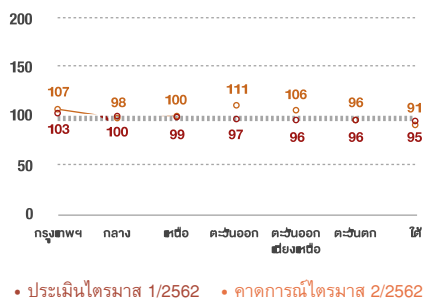
จากการที่ภาคธุรกิจเห็นว่าควรมีการปรับปรุงระบบแท็กซี่และรถสาธารณะมาโดยตลอด เมื่อถามถึงแนวทางในการปรับปรุงธุรกิจเห็นว่าควรมีการนำระบบ IT เข้ามาใช้ในการจองรถ และจ่ายเงินผ่าน application (ร้อยละ 16) และควรมีการควบคุมดูแลมาตรฐานการบริการด้วยการออกใบอนุญาต และต่อใบอนุญาตทุก 1 ปี (ร้อยละ 15) รวมไปถึงการจัดทำระบบการร้องเรียน และมีมาตรการลงโทษที่ชัดเจนสำหรับผู้ให้บริการรถโดยสารที่กระทำผิด (ร้อยละ 15)

2.1 ดัชนีความเชื่อมั่นจำแนกตามภูมิภาค

ไตรมาสที่ 1/2562 ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประเมินสถานการณ์ใกล้เคียงปกติ โดยมีเพียงผู้ประกอบการในกรุงเทพฯ ที่ประเมินสถานการณ์ดีกว่าปกติเล็กน้อย และผู้ประกอบการในภาคกลางที่ประเมินสถานการณ์เท่ากับปกติ ขณะที่ผู้ประกอบการในภาคอื่นๆ ประเมินสถานการณ์ต่ำกว่าปกติ

สำหรับไตรมาสที่ 2/2562 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวคาดการณ์สถานการณ์แตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค โดยผู้ประกอบการในภาคตะวันออก กรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเมินสถานการณ์ดีกว่าปกติค่อนข้างมาก ขณะที่ผู้ประกอบการในภาคกลาง ภาคตะวันตกและภาคใต้ประเมินสถานการณ์ต่ำกว่าปกติ

ภาพที่ 2 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวประเทศไทย แบ่งตามภูมิภาค

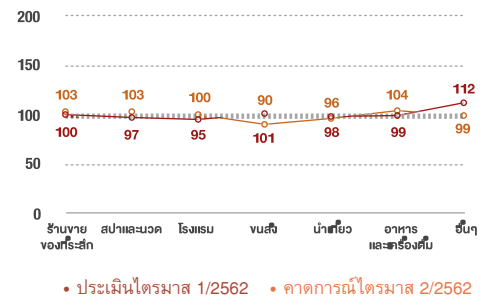

2.2 ดัชนีความเชื่อมั่นจำแนกตามประเภทธุรกิจ

ไตรมาสที่ 1/2562 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเกือบทุกกลุ่มประเมินสถานการณ์ใกล้เคียงหรือต่ำกว่าปกติเล็กน้อย มีเพียงธุรกิจอื่นๆ (สวนสนุก อิมปาร์ค) ที่ประเมินสถานการณ์ดีกว่าปกติค่อนข้างมาก

สำหรับการคาดการณ์ในไตรมาส 2/2562 ผู้ประกอบการคาดการณ์สถานการณ์แตกต่างกันไปในแต่ละธุรกิจ โดยธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจสปาและนวด และธุรกิจขายของที่ระลึก เป็นกลุ่มที่คาดการณ์สถานการณ์ดีกว่าปกติค่อนข้างมาก ส่วนธุรกิจขนส่งและธุรกิจนำเที่ยวคาดการณ์ต่ำกว่าปกติค่อนข้างมาก ขณะที่ธุรกิจอื่นๆ คาดการณ์สถานการณ์ใกล้เคียงปกติ

ภาพที่ 3 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวประเทศไทย แบ่งตามธุรกิจ

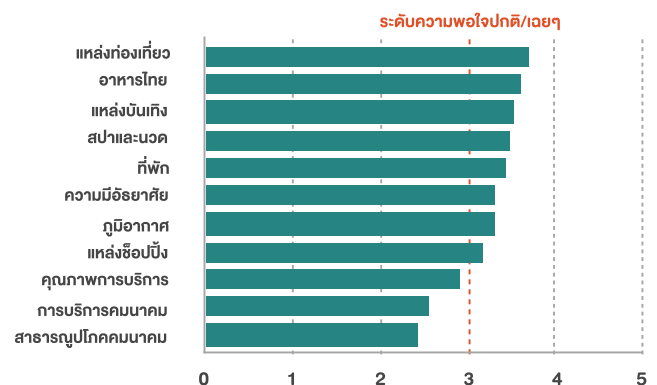
3 ผลการสำรวจความคิดเห็นนักท่องเที่ยว

3.1 นักท่องเที่ยวต่างชาติ

จากการสำรวจความเห็นของนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาสที่ 1/2562 จำนวน 350 ราย พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมเยือนไทยซ้ำ (repeat visitor สัดส่วนร้อยละ 59) ส่วนใหญ่เดินทางกับเพื่อน (ร้อยละ 32) และครอบครัว (ร้อยละ 22) กิจกรรมที่ทำส่วนใหญ่ ได้แก่ การเยี่ยมชมธรรมชาติ (ร้อยละ 49) การเยี่ยมชมสถานที่ทางวัฒนธรรม (ร้อยละ 48) และการนวดสปา (ร้อยละ 37) แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมได้แก่ กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ภูเก็ต และพัทยา ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากทั้งนักท่องเที่ยวรายใหม่และที่มามีเยี่ยมเยือนซ้ำ

นักท่องเที่ยวต่างชาติร้อยละ 74 ได้รับความพึงพอใจจากการมาเที่ยวประเทศไทยในไตรมาสนี้ หรือคิดเป็นคะแนนความพึงพอใจรวม 4.02 (คะแนนเต็ม 5) โดยได้รับการประเมินว่าพึงพอใจในหลายด้าน เช่น ทั้งสถานที่ท่องเที่ยว อาหารไทย สปาและนวด แหล่งบันเทิง และด้านอื่นๆ แต่ด้านการคมนาคมยังคงไม่เป็นที่พึงพอใจของนักท่องเที่ยวทั้งด้านสาธารณูปโภคคมนาคม (ถนน รถไฟ) และด้านคุณภาพการบริการ (แท็กซี่) นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวยังประเมินว่าไม่ได้รับความพึงพอใจจากคุณภาพการบริการโดยรวม สะท้อนความจำเป็นของการพัฒนาคุณภาพ และการสร้างมาตรฐานของการบริการของธุรกิจในการการท่องเที่ยว

ภาพที่ 4 คะแนนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ไตรมาส 2/2562

นักท่องเที่ยวต่างชาติระบุว่ามลพิษทางอากาศส่งผลกระทบต่อแผนการเดินทางท่องเที่ยวในไทย โดยมีการเปลี่ยนแผนการเดินทางไปยังจังหวัดอื่นๆ ที่ไม่มีปัญหามลพิษทางอากาศ (ร้อยละ 30) และบางส่วนลดกิจกรรมกลางแจ้งลง (ร้อยละ 19) ทั้งนี้ ยังไม่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ระบุว่าปัญหาฝุ่นแรงจนจำเป็นต้องลดจำนวนวันท่องเที่ยวลง

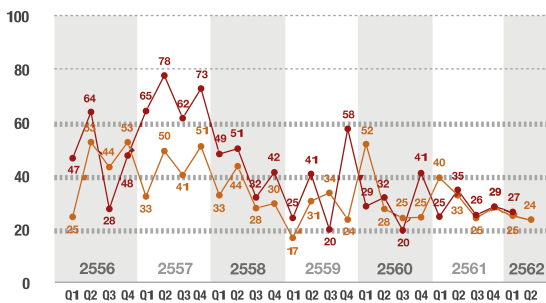
จากการที่อาหารไทยได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวต่างชาติมาโดยตลอด เมื่อสอบถามถึงปัญหาที่พบและแนวทางในการปรับปรุง พบว่านักท่องเที่ยวเสนอว่าควรมีการปรับปรุงในด้านความสะอาดมากที่สุด (ร้อยละ 14) รองลงมาได้แก่การให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของอาหาร และข้อมูลตำแหน่งของร้านอาหาร (ร้อยละ 12)

นักท่องเที่ยวเห็นว่าระบบคมนาคมของไทยควรมีการปรับปรุงในหลายด้าน โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการและมาตรฐานราคาของแท็กซี่ การดึงเอาแท็กซี่ทางเลือกอย่าง Grab หรือ Uber เข้ามาใช้มากขึ้น และควรใช้ระบบ IT ในการรายงานสภาพการจราจรและคุณภาพอากาศ

3.2 นักท่องเที่ยวไทย

จากการสำรวจนักท่องเที่ยวไทยจำนวน 350 รายทั่วประเทศพบว่า นักท่องเที่ยวไทยมีการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศในไตรมาสที่ 1/2562 ประมาณร้อยละ 27 สูงกว่าระยะเดียวกันของปีก่อน และสูงกว่าที่คาดการณ์จากไตรมาสก่อนเล็กน้อย ขณะที่ในไตรมาส 2/2562 มีนักท่องเที่ยวไทยวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศร้อยละ 24 ซึ่งใกล้เคียงกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน โดยส่วนใหญ่ยังคงวางแผนที่จะใช้ในการท่องเที่ยวในไตรมาสหน้าใกล้เคียงกับไตรมาสนี้ (ร้อยละ 52)

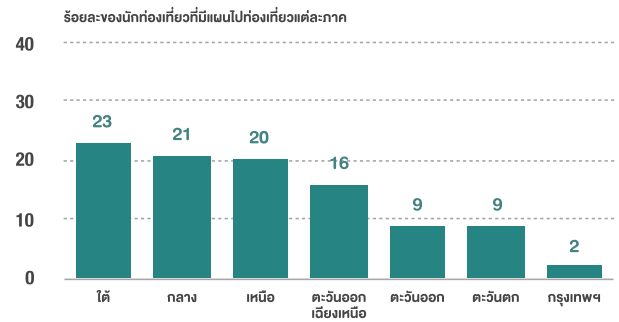
ภาพที่ 5 ร้อยละของนักท่องเที่ยวที่มีการเดินทางและมีแผนในการเดินทางในประเทศ

- มีการเดินทางในไตรมาสนี้
- มีแผนการเดินทางในไตรมาสถัดไป

นักท่องเที่ยวที่มีแผนเดินทางในไตรมาสหน้าส่วนใหญ่เป็นการท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดที่ห่างไกล ต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางหรือต้องเดินทางทางอากาศ (ร้อยละ 43) มีเป็นส่วนน้อยที่ท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียง (ร้อยละ 22) หรือท่องเที่ยวภายในจังหวัด (ร้อยละ 10) จุดหมายที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ในไตรมาสที่ 2/2562 ได้แก่ ภาคใต้ (ร้อยละ 23) ภาคกลาง (ร้อยละ 21) และภาคเหนือ (ร้อยละ 20)

ภาพที่ 6 จุดหมายนักท่องเที่ยวไทยไตรมาสที่ 2/2562

เมื่อถามถึงผลกระทบของสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก พบว่ามีผลต่อการตัดสินใจออกไปท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยบ้าง โดยบางส่วนลดการออกไปท่องเที่ยวลง (ร้อยละ 35) และบางส่วนตัดสินใจไปท่องเที่ยวต่างประเทศแทน (ร้อยละ 10) นอกจากนี้ สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีแผนออกไปท่องเที่ยวแล้วแต่สถานที่ในแผนท่องเที่ยวมีปัญหาฝุ่นละอองรุนแรง นักท่องเที่ยวระบุว่าอาจยกเลิกการเดินทาง (ร้อยละ 24) หรืออาจเปลี่ยนเป้าหมายการเดินทางแทน (ร้อยละ 16)

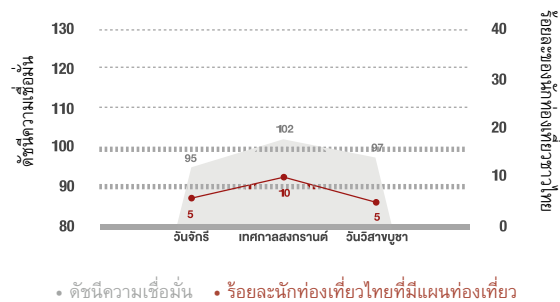
เมื่อถามถึงแนวทางการปรับปรุงโดยसार/แท็กซี่ นักท่องเที่ยวไทยเห็นว่าควรมีการปรับปรุงในหลายด้าน โดยเฉพาะการเปิดเสรีรถแท็กซี่ทางเลือกอย่าง Grab หรือ Uber (ร้อยละ 19) นำระบบ IT เข้ามาใช้ในการจองรถ และจ่ายเงินผ่าน application (ร้อยละ 14) และควรมีการควบคุมดูแลมาตรฐานการบริการด้วยการออกใบอนุญาต และต่อใบอนุญาตทุก 1 ปี (ร้อยละ 12) ซึ่งเป็นมาตรการที่สอดคล้องกับความเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว

ในไตรมาสที่ 1/2562 นักท่องเที่ยวไทยร้อยละ 8 มีการท่องเที่ยวต่างประเทศ ส่วนในไตรมาส 2/2562 นักท่องเที่ยวไทยร้อยละ 13 มีการวางแผนท่องเที่ยวต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการออกไปท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดเทศกาล

4 การท่องเที่ยวช่วงเทศกาล ไตรมาสที่ 2/2562

ไตรมาส 2/2562 เป็นช่วงที่มีวันหยุดเทศกาล ได้แก่ วันจักรี เทศกาลสงกรานต์ และ วันวิสาขบูชา โดยสัดส่วนนักท่องเที่ยวไทยที่มีแผนออกมาท่องเที่ยวใกล้เคียงกับระยะเดียวกันปีก่อนในทุกเทศกาล ขณะที่ผู้ประกอบการประเมินสถานการณ์ท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลสงกรานต์ดีกว่าปกติ และประเมินสถานการณ์ในช่วงวันหยุดเทศกาลอื่นๆ ต่ำกว่าปกติเล็กน้อย

ภาพที่ 7 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและสัดส่วนนักท่องเที่ยวไทยที่มีแผนท่องเที่ยวในช่วงเทศกาล ไตรมาสที่ 2/2562

นักท่องเที่ยวไทยที่มีแผนท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ส่วนใหญ่วางแผนออกเดินทางวันที่ 11 (ร้อยละ 30) หรือวันที่ 12 (ร้อยละ 37) และจะเดินทางกลับในช่วงวันที่ 17 (ร้อยละ 40) โดยนิยมใช้รถยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 53) หรือเครื่องบิน (ร้อยละ 24) ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวเห็นว่าควรมีการปรับปรุงเรื่องของการอำนวยความสะดวกการเดินทาง (ร้อยละ 32) และอุบัติเหตุ (ร้อยละ 22)

5 การคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติไตรมาสที่ 2/2562

จากข้อมูลล่าสุดของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (20 มี.ค. 2562) พบว่าในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2562 ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวต่างชาติรวม 3.57 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.17 จากช่วงเดียวกันของปี 2561 และมีรายได้จากการท่องเที่ยว 1.92 แสนล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.84 จากช่วงเดียวกันของปี 2561 และคาดว่าในไตรมาสที่ 1/2562 จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติ 10.92 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.92 จากไตรมาสที่ 1/2561

ในไตรมาสที่ 2/2562 ถ้าไม่มีเหตุการณ์ผิดปกติใดๆ คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติ 9.28 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.62 จากไตรมาส 2/2561 โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศในกลุ่มอาเซียน 2.66 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.31 จากไตรมาส 2/2561 นักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออก 4.03 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.07 และนักท่องเที่ยวจากยุโรปจะอยู่ที่ 1.15 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.60 จากไตรมาส 2/2561

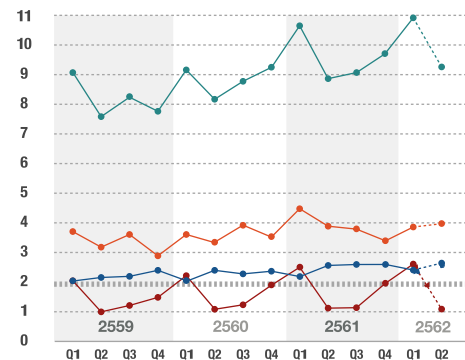
คาดว่าในปี 2562 จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยประมาณ 40.64 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.17 จากปี 2561 และมีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ 2.20 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 9.36

ตารางที่ 1 การคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติรายไตรมาส ปี 2560-2562

ไตรมาส	นักท่องเที่ยว 2560 (ล้านคน)	นักท่องเที่ยว 2561 (ล้านคน)	นักท่องเที่ยว 2562 ^p (ล้านคน)	อัตราการเติบโต ปี 2562 (ร้อยละ)	รายได้จากการท่องเที่ยว 2562 (ล้านบาท)
1	9.19	10.61	10.92	2.92	589,895
2	8.13	8.87	9.28	4.62	501,303
3	8.78	9.06	9.97	10.04	538,576
4	9.29	9.74	10.47	7.83	565,586
รวม	35.39	38.28	40.64	6.17	2,195,360

หมายเหตุ: - p แทนค่าคาดการณ์จากแบบจำลองโดยผู้วิจัยโดยใช้ค่าเฉลี่ยจากการคาดการณ์เป็นช่วง
- ข้อมูลสถิติล่าสุดถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2562 จากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติคำนวณมาจากค่าใช้จ่ายต่อหัวของแต่ละภูมิภาคในปี 2562 ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 จากค่าใช้จ่ายต่อหัวเฉลี่ยของแต่ละภูมิภาคในปี 2561

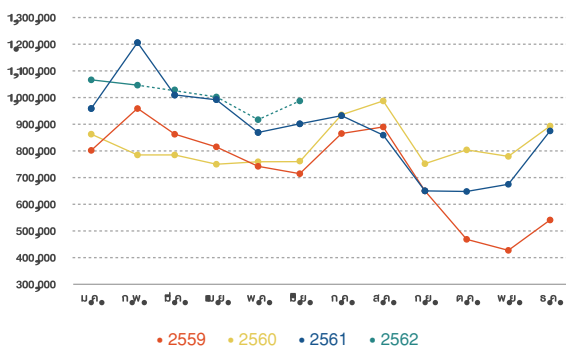
ภาพที่ 8 จำนวนนักท่องเที่ยวรวมและรายภูมิภาครายไตรมาส ปี 2559-2562

- จำนวนนักท่องเที่ยวจาก ASEAN
- จำนวนนักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออก
- จำนวนนักท่องเที่ยวจากยุโรป
- จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด

สำหรับสถานการณ์นักท่องเที่ยวจีน ในเดือนกุมภาพันธ์ปี 2562 ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวจีนประมาณ 1.05 ล้านคน ลดลงร้อยละ 12.29 จากช่วงเดียวกันของปี 2561 คาดว่าในไตรมาส 1/2562 มีจำนวนนักท่องเที่ยวจีนรวมทั้งสิ้น 3.17 ล้านคน ลดลงร้อยละ 0.11 จากไตรมาสที่ 1/2561 ส่วนในไตรมาสที่ 2/2562 นั้น ถ้าไม่มีเหตุการณ์ผิดปกติเกิดขึ้น คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวจีน 2.92 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.93 จากไตรมาสที่ 2/2561

ภาพที่ 9 จำนวนนักท่องเที่ยวจีนรายเดือน ปี 2559-2562

6 สรุปและข้อเสนอแนะ

สถานการณ์การท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2562 คาดว่ายังอยู่ในระดับปกติอย่างต่อเนื่อง จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปัจจัยบวกที่สำคัญคือ การเดินทางที่สะดวกรวดเร็ว และการขยายตัวของธุรกิจที่สนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น สายการบินต้นทุนต่ำ

6.1 ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐ

1 พัฒนาระบบสารสนเทศในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อช่วยในการลดมลพิษ และสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว

- สนับสนุนให้มีการระบบ IT มาใช้ในการจองและชำระเงินผ่าน application ต่างๆ
- สนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามาดำเนินงานด้านสารสนเทศในพื้นที่ต่างๆ มากยิ่งขึ้น เกิดการแข่งขันในด้านของคุณภาพการให้บริการ
- เพิ่มความเข้มงวดในการควบคุมดูแลมาตรฐานรถโดยสารสาธารณะและแท็กซี่ ผ่านการออกใบอนุญาตและการต่อใบอนุญาตทุกๆ 1 ปี
- จัดทำระบบการร้องเรียนในด้านคุณภาพและการให้บริการที่เข้าถึงได้ง่าย และมีมาตรการลงโทษที่ชัดเจนสำหรับผู้กระทำผิด

2 สนับสนุนภาคประชาชน และผู้ประกอบการในการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

- มีการจัดทำระบบติดตามและตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มลพิษทางอากาศในจังหวัดต่างๆ พร้อมกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหา ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
- สนับสนุนให้มีกิจกรรมการปิดถนน หรือปิดเมือง ลดการใช้ยานพาหนะส่วนบุคคลในพื้นที่ต่างๆ และจัดระบบรถสาธารณะเพื่อให้บริการประชาชน
- มีการศึกษาศักยภาพในการรองรับการก่อสร้าง อุตสาหกรรม และจำนวน ยานพาหนะ ในแต่ละพื้นที่เพื่อช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น

3 กำหนดมาตรการให้สิทธิประโยชน์ทั้งทางภาษี และไม่ใช้ภาษีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

- สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม ที่พัก ที่ไม่มีใบอนุญาตตาม พ.ร.บ. โรงแรม 2547 เข้าสู่ระบบให้ถูกต้องตามข้อกำหนดทางกฎหมาย ผ่านมาตรการด้านภาษี เพื่อให้สามารถควบคุม ดูแลคุณภาพ ราคา และมาตรฐานการให้บริการ รวมถึงการสนับสนุนในด้านการประชาสัมพันธ์
- ส่งเสริมนักท่องเที่ยวชาวไทยให้มีการท่องเที่ยวในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น ผ่านมาตรการด้านภาษี โดยเฉพาะในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว และมีการประชาสัมพันธ์มาตรการดังกล่าวอย่างทั่วถึงผ่านสื่อต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง social media

4 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรม ประเพณีต่างๆ ในแต่ละพื้นที่

- จัดทำแผนปฏิทินการท่องเที่ยว ที่มีกิจกรรมทั้งในด้านประเพณี วัฒนธรรม และกิจกรรมพิเศษที่จัดทำขึ้นในแต่ละพื้นที่
- วางแผนการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าแต่ละพื้นที่ให้สอดคล้องกับกิจกรรม วัฒนธรรม หรือประเพณี รวมถึงสิทธิประโยชน์หรือมาตรการลดหย่อนด้านภาษีเพื่อให้ผู้ประกอบการและประชาชนได้รับทราบและมีการวางแผนล่วงหน้า
- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการพัฒนาระบบ IT เพื่อรองรับการประชาสัมพันธ์ และการจองต่างๆ

6.2 ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการ

1 พัฒนาระบบ IT และบุคลากรที่จะทำหน้าที่ในการดูแลระบบ IT ให้มีความทันสมัย และสอดคล้องกับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวทั้งในระดับพื้นที่และระดับโลก

2 พัฒนาช่องทางในการติดต่อสื่อสารทั้งระหว่างผู้ประกอบการ และระหว่างผู้ประกอบการและหน่วยงานสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็น ททท. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อวางแผนการจัดทำโปรโมชันและการประชาสัมพันธ์

3 ส่งเสริมให้เกิดผู้ประกอบการด้านสารสนเทศภายในพื้นที่ในรูปแบบต่างๆ และพัฒนาช่องทาง application ในการติดต่อระหว่างนักท่องเที่ยว และผู้ให้บริการ รวมถึงการพัฒนา feedback ความพึงพอใจในการให้บริการ และการร้องเรียน

- | ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทยคำนวณจากผลสำรวจตัวแทนผู้ประกอบการเอกชน รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นการสำรวจรายไตรมาส และรายปี เพื่อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการและผู้วางแผนนโยบาย ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทยยังแยกได้ตามภูมิภาค และประเภทธุรกิจ
- | การคำนวณดัชนีนี้กระทำได้โดยการถามคำถามผู้ประกอบการเอกชน รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทุกไตรมาส โดยใช้คำถามหลักตามแนวทางของ World Tourism Organization (UNWTO) ได้แก่
- ท่านประเมินผลของการประกอบการท่องเที่ยวในพื้นที่หรือธุรกิจของท่าน ในไตรมาสนี้ อย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับระดับการท่องเที่ยวปกติที่ท่านคาดหวังว่าควรเกิดขึ้นในช่วงนี้ของปี
 - ท่านคิดว่าผลของการประกอบการท่องเที่ยวในพื้นที่หรือธุรกิจของท่าน ในไตรมาสที่จะถึงนี้ จะเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับระดับการท่องเที่ยวปกติที่ท่านคาดหวังว่าควรเกิดขึ้นในช่วงนี้ของปี
- | ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกคำตอบได้จาก: ลดลงมาก (0), ลดลง (50), เหมือนเดิม (100), ดีขึ้น (150), หรือ ดีขึ้นมาก (200) จากนั้นจึงนำผลที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ย โดยด้านที่มีผลดัชนีมากกว่า 100 แสดงว่าผู้ประกอบการประเมินว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวจะดีกว่าปีก่อนๆ นอกจากนี้ยังมีคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ประกอบการได้แสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวเพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลอีกด้วย

- | สำหรับการสำรวจความเชื่อมั่นผู้ประกอบการในไตรมาสที่ 1 ปี 2562 นี้ ดำเนินการสำรวจในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ มีตัวแทนผู้ประกอบการเอกชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยวรวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องตอบแบบสอบถามทั้งหมด 600 ราย ส่วนการสำรวจความคิดเห็นนักท่องเที่ยวมีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด 350 ราย และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมด 350 ราย
- | ทั้งนี้ ในไตรมาสที่ 1/2559 ได้มีการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนผู้ประกอบการที่ใช้ในการสำรวจเพื่อให้สามารถสะท้อนสถานการณ์ธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศที่เกิดขึ้นจริงมากยิ่งขึ้น โดยตัดการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวต่างประเทศ (Outbound) ออก และเพิ่มสัดส่วนผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและนำเที่ยว (Domestic และ Inbound) และมีการปรับสัดส่วนผู้ประกอบการในแต่ละภูมิภาคให้มีความเหมาะสมมากขึ้น ดังนั้น ดัชนีความเชื่อมั่นที่ได้จากการสำรวจในไตรมาสที่ 1/2559 อาจจะไม่ต่อเนื่องกับดัชนีที่ได้มีการสำรวจก่อนหน้านี้

ติดตามข่าวสารโครงการได้ที่

WWW.THAILANDTOURISMOUNCIL.ORG

สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สทท.)

INFO@THAILANDTOURISMOUNCIL.ORG